

ACC. N:R. M. 6513:1-19
Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
Häraden: Uppvidinge ö Kaudbörd: Adress: Furåkra, Kråksmåla,
Socken: mar: Älgshult ö Kråksmåla. Berättat av: Carl Viking, m.f.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874. i Älgshults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen berör Ordspråk.

och ordstäv.

Vol: 9.

Skidor: 1-19.

Tillhöra 150. Ordspråk ö Ordstäv.

Obs! Men vad ordspråken beträffar
Ber jag få stå både, som meddelare
och rådgivare, emär jag ej kan särskilt
framhålla exakt rådgivare, ty ordsprå-
ken äro samlade lifet här och lifet där
i våra orter.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Häraden: Uppvidinge ö Handbörds Adress: Turäbra, "Kräksmåla"
 Socken: orab: Alghult ö Kräksmåla Berättat av: Carl Viking m. f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1874. i Alghults socken.

1.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

- 1.) "Ligge där!" Så banden, när ruggan föll i!
 Brunnen.
- 2.) "Så döjer & blånnar ibland," Så kärningen prat-
 lade i kyrkan.
- 3.) "Ingen sommar förrän då kommer mer," Så gum-
 man hängde sig i spjällsnöret.
- 4.) "Så smakar kaffe," Så gumman drack Ent.
- 5.) "Inne ofta kommer ja här, men när kam-
 mer, då kommer ja, som en Tusande Djävul,"
 Så kärningen, snävar om kyrktröskeln.
- 6.) "Så smakar Föjel," sa gumman kokar
 stören där fågeln ruttit.
- 7.) "Bättre rent än aldrig," sa han som läste
 Syndabekännelsen i Likkistan.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Häraden: Uppvidinge & Åmålshärad. Adress: Furåkra i Kråksmåla.
 Socken: när: Ålgö i Kråksmåla. Berättat av: Carl Viking, m. f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1874. i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

- 8.) "Brätter opp!" på Lindberg, när han red (i på halmkärven.
- 9.) "Den illa gör han åker väl," på Palm åkte fängskjuts.
10. "Liten blir väl stor" på Gärds gårdsmossen (mycket liten fågel)
11. "Så va gø gröt" på skamakar'n åp av ländsklippret!
12. "Här sitter ja bra" på roten satt i snutstok.
13. "Så va oförskylt," på Jeppe när han kom i Snis rike.
14. "Haliga äro de flintskalliga, för de är renhärlig," sade Sumner-Jäns.
15. "Så ä gott på lite rent ann sej," på han som

ACC. N.R. M. 6513:1-19
Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
Härader: Uppvidinge & Bondhög. Adress: Turåkra, "Kråksmåla."
Söcken: mar: Ålgåult & Kråksmåla. Berättat av: Carl Viking m. f.
Uppteckningsår: _____ Född år 1874 i Ålgåults socken.

3
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- vrängde skjortan. (3.)
16. "Så kommer igen," sa Bonden ga suggan
Älsk.
17. "Så va ett rusande väder," så kåringa,
som pissade i mjölbröjet.
18. "Gå give vinner vänle," tills ja går hem,
så gumman hade motvind på kyrkavä-
gen. (Obs! Hon vart bänkörd, fick motvind
även på hemvägen.)
- 19.) "Så ä rätt åt rötterna," så banden mär la-
dan brann.
- 20.) "Bättre stämma i bäcken än i ån" så han,
som sla korken i brännvinsflaskan.
21. "Sen som vill spjunga kittar nog på vips, så

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Småland.

Upptecknat av:

Carl VikingHäraden: Uppvidinge ö Bandväs.

Adress:

Furåkra "Kråksmåle."Socken: mar: Ålgubbsö Kråksmåle.

Berättat av:

Carl Viking m. f.Uppteckningsår: 1940.

Född år

1874.i Ålgubbsö socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

- pojken trallade i Gris' hus. (4)
- 22.) "Gistak går," så Banden När avträdet (V.G.)
brann opp.
- 23.) "Prätter buga sig än stöta emot dären,"
så Trumveliten.
- 24.) "Kraft i arm," så Skäddaren bröt i lju-
set i dörrspringan.
- 25.) "Den, som gapar om mycket mister ofta
hela stycket," så hunden tappte kalusstenen i år.
- 26.) "Imid medan järnet ä varmt," gammalt
folkuttryck.
- 27.) "Den, som väntar på något gott väntar
aldrig förlänge," så Ormen svalde graden.
28. "Riga hattar få rivets skinn, när de fått

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Småland.

Upptecknat av:

Carl VikbergHärader: Uppvidinge & Ålandbörd.

Adress:

Turäkra, Kråksmåla.Socknar: Ålgård & Kråksmåla.

Berättat av:

Carl Vikberg, m. fr.

Uppteckningsår:

1940.

Född år

1874. i Ålgårdsvacker.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

stryk, så springa sam hem," så pojken sam (5.
slog.

29.) "Oft mjukt svar stillar vrede," så gumman
trampade i dyn.

30.) "Det ä inte god allt, som glimmar," så Petter
när han svalde mässingknappen.

31.) "Man har inte roligare än man gör sig,"
så gumman dansade i parken. (Samlings)

32.) "När blind leder blind falla båda i gropen,"
så blinda Sara då han dränkte sin blinda
kattunge, men tillika föll i vattenpjälv.

33.) "Det, som skall växa krokot bör böjas ut,"
så pojken bröt av sig ryggen.

34.) "Den blåser blåser ej upp eld, som har mun-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M. 6573:1-19

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Häraden: Uppvidinge ö Handbötä. Adress: Turåkra m. Präksmåla.
 Socken: msl: Ålgö ö Präksmåla. Berättat av: Carl Viking m. p.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1874. i Ålgö ö Präksmåla.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- men full å mjöl," sade Bagaren. (6.)
 35.) "Den blir två gånger glad, som sätter sig
 på en rddig sten," så brevbäraren. samglas
 de sig åt vilan, men vart gladre när han styg off.
 36.) "Intet ont i den," så'd figgaren slagsmä brä-
 psen.
 37.) "Bättre en föjel i hämma än tia i skojen,"
 så jägaren sköt grannens värfhäna.
 38.) "Bad är hälsan," så han, som föll i
 Brunnec.
 39.) "Tack för i fjol," så figgaren kom igen
 påföljande dag.
 40.) "Paska hästar skall man ej piska," så
 banden när märren skenade.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
 Häraden: Uppvidinge & Tranås län: Adress: Furåkra, 3te Kråksmåla.
 Socken nr: Ålgårds & Kråksmåla. Berättat av: Carl Viking, m. f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Ålgårds socken.

7.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

- 41.) "Nu kan ja mset se", så gumman sked
 bort båda öjenlocken.
 42.) "Gingen rök utan någon eld," så räven
 pissade på blankisen.
 43.) "Den föll i 98 jord," så han, som valde pyper.
 44.) "Den asande hammer fram så väl, som den
 rasande," så kryk-buen åt den skenande härta.
 45.) "Den spiken han drag," så smickaren då
 han stoppte spiken i fickan.
 46.) "Den kan mät bottna," så busen valde korven.
 47.) "Ju större slag ju starkare kärlek," så rom-
 den slog sin gumma med slaggan.
 48.) "Lägg på höj," så tiggaren när han stack
 då stulna brödet i pösen.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl VikingHärader: Leppvidinge & Handbores.Adress: Furåkra, "Kråksmåla."Sockenmar: Ålgö och Kråksmåla.Berättat av: Carl Viking, m. f.Uppteckningsår: 1940.Född år 1874 i Ålgö socken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

49.) "Så ä lätt skära bräa remmar ur and-
ras läder," så skonakaren stack halva-
lorna under rocken.

50.) "De äro ej alla väner," så gubben när var-
gen grnade åt honom.

51.) "Varjarna biter även de räknade fåren,"
så valpsjken.

52.) "Sann man ropar i skogen får man svär,"
så kåringen lyssnade till ekot.

53.) "Många hove, & många sinne, men de
flästa ha mitt," så banden, som vältade
källasset, när de flesta hovena föll åt
kroddärta.

54.) "Gris or har kraft må rej," så gubben

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6573:1-19
Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
Härader: Uppvidinge & Åre Adress: Furåkra, Kråkumåla.
Socken nr: Hjghult & Kråkumåla. Berättat av: Carl Viking, m. f.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Hjghults socken.

9
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

så sin gamla mä Bibeln. (9)

55.) "Så lå lätt att hoppa," så han, som dansade
med kvasten.

56.) "Så dant låder skia sådan smörja ha," så gav
varen drack av sältraven.

57.) "Gjef mer 8 lå," så fjuren lå dörra.

58.) "Y lugnaste vatten gå de största fiskarna,"
så fjuren bar bort kassalådan.

59.) "Sen, som inte trivs här få krypa ut,"
så igelkotten kröp in i huggormsboet.

60.) "Så den blåser ej liv i någon." Allmänt folkut-
tryck.

61.) "Bättre schelöjd än blind," så den schelögden
som på en gång såg i alla väderstreck.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6513:1-19

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking.
 Häraden: Uppvidinge ö Boandstads. Adress: Furåkra, "Kråksmåla."
 Socken: Mar: Ålgö. Berättat av: Carl Viking, m. f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1924. i Ålgö socken.

10
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

62.) "Han kryper," så Branden då hästen (10.
 skenade.

63.) "Liten lura välter ofta stort lass," så han,
 som snavade över Kokochan.

64.) "Så va mej en rej stek," så skammakaren
 luggade läderbiken.

65.) "Sär passar dej att pitta," så jägar'n när
 räven satt i ratten.

66.) "Guds förgåt," så han, som tappste plänba-
 ken i elden.

67.) "Stjä må dej," så han, som tappste ägget
 mot stenen.

68.) "Yngen är för gammal att bli skogvig,"
 så han, som fick fjärpyttan i havet.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6513:1-19
Landskap: Småland Upptecknat av: Earl Viking
Härader: Uppvidinge ö Bandbörd Address: Turäkra, "Vraksnåla"
Sockenmar: Älgshult ö Vraksnåla Berättat av: Earl Viking, m. f.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874. i Älgshults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 69.) "Skälda här ä skälmar fattän större," (11.
så banden visade advokaten Lusen.
70.) "Alla vägar bära till Rom," så han, som
läste på vägisaren.
71.) "Bättre en grå bot än en bar sida," sade
gumman lappade mannens byxor med igel-
kottskinn.
72.) "Gör ske lov, nu har ja fått mi syn igen,"
så strängen ej på smöröt på smörgåsen.
men nu ser ja läsa gemam ostskivan.
73.) "Här är gub skönt att vara," så kottorna san-
sade på Osten.
74.) "Hälsa hem," så pojken, då roten gick ner i pipan.
75.) "Sen läse du ut," så han, som fick Örfilen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6573:1-19

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Häraden: Uppvidinge ö Hanaböda Address: Furåkra == Kråksmåla
 Socken: mar: Ålgö ö Kråksmåla Berättat av: Carl Viking m. f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1874. i Ålgö socken.

12
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Obs! Vad som hittills upptecknats i Vol. n. (12.
 är s. k. "Ordstäv" från våra orter. Dessa "Ord-
 stäv" avser att ge en skämtsam kryd-
 da åt det dagliga talet. I det följande be-
 rör uppteckningen s. k. "Ordspråk", som vil-
 ja visa oss fördelen eller nackdelen av
 att handla och vandra på det ena eller
 det andra sättet. = (eller orsak och verkan.)

76.) "Orättvisa gör landet öde & ant leverne
 amstörstar de väldigas sätte."

77.) "När de agudaktiga kamma till mak-
 ten, suckar folket."

78.) Bjordarna veta när hem de skola gå, men
 en hjälpig man har ett vrängt sinne.

ACC. N:R. M. 6513:1-19

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
 Häraden: Uppvidinge ö bandbörd. Adress: Furåkra, "Kråksmåla.
 Socken: Ålgård ö Kråksmåla. Berättat av: Carl Viking m. fr.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1874. i Ålgårds socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 79.) "Ej bättre börd du bär på vägen än my-
ken vishet."
- 80.) "Frukta Gud & håll hans bud, så varder dig
på sistane väl gånget."
- 81.) "På däreus fråga bör du ej svara, att du ha-
manam lik bliver."
- 82.) "Sen, som giver sig i faran, han förgås där-
ninnan."
- 83.) "Blodsutgjutelse & våldsdåd byggicke upp-
städer."
- 84.) "I nöden prövar man vännen."
- 85.) "Vin & vännen ära bäst, när den gamla & be-
prövade äro."
- 86.) "Om skalhar locka dig, så följ icke."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6573:1-19

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking,

Härader: Uppvidinge & Handbörds.

Adress: Turåkra, Kräkumäla.

Sockenmar: Ålgård & Kräkumäla.

Berättat av: Carl Viking, om. f.

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1874. i Ålgårdskärra.

14
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 87.) "Man bör ej prisa då förr'n sol ä' besjad." (14)
- 88.) "Ropa ej hej, förm du ä' över Bäcked!"
- 89.) "Sen, som dinna sedel efterapar, han ska var-
da hängd."
- 90.) "Var mot andra, som du vill att dam ska
vara mot dej!"
- 91.) "Många bäckar små, gör en stor å."
- 92.) "Du ska ej överge en gammal vän, för du vet
inte vad du vinner på en ny."
- 93.) "Små sår & fattiga vänner, ska du ej förakta."
- 94.) "Ropa fört rent vid din egen dörr, innan
du ropar vid nästans."
- 95.) "Tand för tunga, passar gamla & unga."
- 96.) "Sen, som har många järn i elden, bränner ofta
Nagor."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M. 6573:1-19

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking

Härader: Uppvidinge & Haulbreds.

Adress: Furåkra, Kråkmoå.

Socknar: Alphult & Kråkmoå.

Berättat av: Carl Viking, m. f.

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1874. i Alphultsacken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

97.) "Tungan ä en liten lem, men skarpere än ⁽¹⁵⁾ det."

98.) "Jä går lätt prata sk-t, men dä ä värt & ä-
ta ur att."

99.) "Vängåvor & gengåvor, vara vänner länge."

100.) "Sen ofta svärjer, kan ofta syndas."

101.) "I då räd, i morgon död."

102.) "Om gö kvinna, kan ej betalas med pengas."

103.) "Fållan bonne, råddan by."

104.) "Fyra ord, som ej bör glämmas födas, leva,
dö och dömas!"

105.) "Brevvåra ej andra, med vad du kan göra
själv!"

106.) "Gånge thatt till & huva i präu!"

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6573:1-19

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
 Häraden: Ålgö och Årjungs. Adress: Årjungs i Årjungs.
 Socken: Ålgö och Årjungs. Berättat av: Carl Viking, m. f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Ålgö och Årjungs.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 107.) "Egen härd är guld värd." (16.)
- 108.) "Giv en häst, bör man ej skada i munnen."
- 109.) "Bränt barn, skyr elden."
- 110.) "När liggaren får häst, vill han ha-
va sadeln också."
- 111.) "Barn göra borta, som hemma varit
är."
- 112.) "Län, som vill ha kärnan, mäs-
ke först bita sönder nöten."
- 113.) "Seu goda råd lyder ä vis."
- 114.) "Lä, som gämnas i snä, kanner öpp
i lä."
- 115.) "Allting har en ände, men korven kan ha två."
- 116.) "Trätor om ditt & mitt, skiljer män-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6513:1-19

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Häraden: Uppvidinge & Ånundby: Adress: Suråkra, Kråksmåla.
 Socken: mar: Ålgårdsö Kråksmåla Berättat av: Carl Viking m. f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Ålgårdsö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

gen från sitt.

(17)

117.) "Gylla börjat, blir illa lyktat."

118.) "Goda råd, äro dyra."

119.) "Skogar blir din enda skörd, av ett illa plöjt
8 harvat fält."

120.) "Krukan går så länge till brannen, att
hon sänder slagen varder."

121.) "Man vill väl att yran skall gå, men in-
gen förs hålla i skaffet."

122.) "Kammer då, kammer råd, kammer trä
går han i."

123.) "Den längsta så, har akna aftan."

124.) "Puttet, ä snart brutet."

125.) "Morgaustund, har goll i mun."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6513:1-19

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
 Häraden: Uppvidinge ö landsbörd: Adress: Suråkra, Kräksmåla.
 Socken: mar: Högkult ö Kräksmåla. Berättat av: Carl Viking, nu. f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1874. i Högkult socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- (126.) "Sen, som spar, han har." (18.
 127.) "Ungdams möda, blir älderdams ro."
 128.) "Sen blir väl nörd, som i nret ä lerd."
 129.) "Flit ger brö, men lättja nä."
 130.) "Sen, som inte vill arbeta, skall inte äta."
 131.) "För lata svin ä jora allti fröen."
 132.) "Gott samvete ä bäste husegärd."
 133.) "Gå vilja, drar lasset ke bys."
 134.) "Lunan vår 8 kvinnokräta, slutar må väta."
 135.) "En kort korv, går ej att böja."
 136.) "Viljan, drar halva lasset."
 137.) "Sen, som först kommer till kvarnen, får först
 målet."
 138.) "Öft hem ä gott, fastän dä ä lifet."

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Småland Upptecknat av: Carl Viking
 Häraden: Elppvidinge & Hundbärd. Adress: Furåkra, "Kråksmåla"
 Sockenmar: Ålgård & Kråksmåla. Berättat av: Carl Viking, m. f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1874. i Ålgårdsköken

19
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

- 139.) "Små grytor, hava ockrå äran." (19.
 140.) "Den sten blir till slut våt, som alla spott-
 ta på."
 141.) "Bla hata di den, som ingen hut vet."
 142.) "Fråga och lära, tätter många i ära."
 143.) "Egennytta är en bottenlös lyfta."
 144.) "Tamma kär, slamma mest."
 145.) "Den sten, som man ofta vilar på, blir en
 omsider kär."
 146.) "Tala är silver, men tiga är guld."
 147.) "Slakta folk, far aldrig illa."
 148.) "April = snö ä 28 gott, som fåragö."
 149.) "Vat april 8 kall maj fyller Bandenslada av."
 150.) "Nordanvind i juni, blåser in död i Landet."

Skriv endast på denna sida!